

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Ansökan från trossamfundet Eritreanska Ortodoxa Tewahdo Kyrkan i Sverige om hjälp med avgifter

Ku2020/01479/CSM

1 Sammanfattning

Skatteverket kan inte tillstyrka att trossamfundet Eritreanska Ortodoxa Tewahdo Kyrkan i Sverige (EOTKS) beviljas statlig hjälp med avgifter enligt lagen (1998:1593) om trossamfund.

Skatteverket anser EOTKS ansökan till Kulturdepartementet behöver kompletteras med en förklaring till samfundets stadgar § 4 punkterna 8 och 9 och att ett förtydligande behövs om hur samfundets församlingar är organiserade i förhållande till samfundet samt om församlingarna har tillgång till egna lokaler.

2 Skatteverkets synpunkter

Av 1 § lagen (1999:932) om stöd till trossamfund framgår att statens stöd till trossamfund kan lämnas som statsbidrag och som statlig hjälp med avgifter till registrerade trossamfund. Enligt 16 § lagen (1998:1593) om trossamfund får regeringen besluta att ett registrerat trossamfund ska få avgiftshjälp. Avgiftshjälp får lämnas endast till ett trossamfund som bidrar till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på, är stabilt och har egen livskraft.

2.1 Där komplettering krävs

Kravet på att bidra till att upprätthålla och stärka de värderingar som samhället vilar på innebär att trossamfundet ska utöva sin verksamhet med respekt för andra människors lika värde samt bidra till en normbildning i samhället som överensstämmer med demokratins idéer. Trossamfundet bör motverka alla former av rasism och andra typer av diskriminering samt våld och brutalitet (prop. 1998/99:124 s. 63-66, 70-71).

Det framgår av EOTKS stadgar, § 4 punkt 8, att de som bedriver egen ekonomisk eller avvikande religiös verksamhet annat än församlingens ska vara ansvarig för sina handlingar och ställas till svars. Vidare framgår av punkt 9 att den eller de som går emot samfundets stadgar eller bedriver aktiviteter mot stadgarna kan uteslutas efter samtal med eller beslut från styrelse. Ordalydelsen i punkt 8 kan tolkas som att medlemmar inte får bedriva näringsverksamhet. Vad denna formulering innebär behöver förtydligas då det är av vikt för bedömningen i fråga om samfundet bidrar till att upprätthålla och stärka de värderingar som samhället vilar på.

För att få avgiftshjälp måste samfundet även uppvisa ett visst mått av stabilitet, vilket innebär att trossamfundet ska ha bedrivit verksamhet här i landet under minst fem år. Trossamfundet bör ha en organisatorisk struktur som är fast och tydlig, vilket enligt förarbetena innebär att trossamfundet och dess organisatoriska delar utgör juridiska personer. Verksamheten bör i huvudsak finansieras av medlemmarna eller de som betjänas av samfundet. Av EOTKS ansökan framgår att man har en geografiskt spridd verksamhet men det framgår inte tydligt av ansökan om och på vilka platser de disponerar egna lokaler (se prop. 1998/99:124 s 63 f) eller hur församlingarna är organiserade i förhållande till samfundet. Även här efterfrågas ett förtydligande då samfundet måste ha en organisatorisk struktur som är fast och tydlig för att kunna beviljas avgiftshjälp.

2.2 Där kraven redan är uppfyllda

Trossamfundet måste dessutom ha egen livskraft vilket här innebär att samfundet måste ha nått en viss storlek i fråga om antalet medlemmar eller betjänade. Som huvudregel bör ett samfund betjäna minst 3000 personer. Skatteverket anser att dessa förutsättningar är uppfyllda.

För att statligt stöd i form av avgiftshjälp ska fungera måste även andra villkor vara uppfyllda. Absoluta villkor för att avgiftshjälp ska fungera är att

- grunden för medlemskap och avgiftsskyldighet står helt klart för alla medlemmar
- samfundet skaffar tydliga samtycken till avgiftsbetalningen från de medlemmar som Skatteverket ska ta in avgifter för och att det är tydligt för medlemmarna att man kan gå ur samfundet och dra tillbaka sitt samtycke, och
- samfundet tydligt informerat medlemmarna om avgiftsskyldigheten och vad det innebär att betala avgift via skattebetalningssystemet.

Enligt 6 § första stycket lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund ska andra registrerade trossamfund än Svenska kyrkan skaffa skriftligt samtycke från de personer vilkas avgifter ska tas in med statlig hjälp. Samtycket ska avse dels avgiftsskyldigheten till trossamfundet och dels att avgiften tas in med statlig avgiftshjälp.

EOTKS har i sin ansökan bifogat information om villkor för medlemsregistrering, en kopia på medgivandeblankett som sänts till medlemmarna med information att medlemsavgiften tas ut genom statlig avgiftshjälp samt en kopia av blankett om utträde.

EOTKS har även en databas som kommer att administrera avgiftshjälpen om den beviljas.

Skatteverket anser att EOTKS uppfyller förutsättningarna för att avgiftshjälp ska fungera under förutsättning att medgivandeblanketten formuleras så att samtycket gäller tillsvidare. Med nuvarande skrivning måste samfundet begära samtycke inför varje år. Skatteverket anser vidare att blanketten behöver förtydligas med information att avgiften kommer att dras för ett beskattningsår (kalenderår) och inte ett år från det att samtycket lämnas.

